

גדל שקלים

י-ם	ת"א	ח'יפה	ב"ש
4:19	4:36	4:36	4:39
5:35	5:36	5:34	5:38
ר"ת:	6:13		

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זע"א

דבר ה'

מאת השנינו באת מו"ל עמ"ל המיוזב רבי מנחם שמואל טייטל

מהי גלות ה'דעת'?

ה' שהוא שמע לנאקת בני ישראל, ומבטיח להצילם מיד מצרים, אם כן מדוע נגלה אל משה בשם אלהים, מן הנכון היה להשתמש בשם הויה, שהוא שם של מדת הרחמים?

וביארנו המפרשים, היות וקודם לכן משה התרעם על מידותיו של הקדוש ברוך הוא ואמר (שמות ה, כב) למה הרעות לעם הזה? לכן השיב לו הקדוש ברוך הוא אדרבה, כשבאות צרות, הרי זה סימן שהגאולה מתקרבת, כמו אשה שככל שהיא קרובה יותר לעת הלידה, הצירים מתגברים ביותר ולכן דיבר איתו ה' במידת הדין לרמוז על הצרות שיתגברו וזבה תבוא הגאולה.

ובדרך זו נלמד מפרשיות אלו, גם על זמננו אנו, שהוא זמן הגאולה, שלא לחינם יש לעם ישראל הרבה צרות מחלות תאונות ב"מ ואויבינו קמים עלינו מכל הצדדים, זאת מפני שאלו הם הצירים שלפני לידת הגאולה, לפני ביאת המשיח. ולכן אדרבה צריך להתחזק בתורה וביראת שמים ובקדושה, ולא להתייאש ח"ו.

להצר בצרתו של אחיו

ויש עצה טובה להיוושע מן המצר היא גם להצר בצרתו של אחיו, לראות אם אפשר להקל את סבלו ואפי' במעט, ומסופר על הגאון הקדוש בעל החתם סופר זי"ע, שפעם אחת נכנס לחדרו אחד מגדולי הסוחרים בעיר, וביקש את עזרת הרב באומר, כפי הידוע לרב, סוחר גדול אני, אולם כעת נקלעו עסקי לצרות, ומבקש אני ממעלת כבוד הרב שיברך אותי, ושבחכמתו הרבה, יתן לי עצה, כיצד לצאת מן המיצר. אמר הרב, אכן, ידוע לי מצבך הקשה, אולם עוד יודע אני, שאחיק עני ואביון וצריך הוא עזרה בפרנסתו, ואילו אתה מתעלם מלהושיט לו עזרה. מלמל העשיר במבוכה, יסלח לי כבוד הרב, אבל כרגע 'עסקי' אינם מרשים לי לעזור לאחרים. אולם אם אצא מן המיצר, בוודאי שאעזור לו. השיב לו הרב, בפרשת השבוע אומר הקדוש ברוך הוא, "וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל", מה הפירוש המלה "וגם", ומי עוד שמע את נאקתם? אלא, בשעה שבני ישראל נאנקו ונאנחו תחת עול מצרים, שמע כל אחד מהם גם את אנחת אחיו... למרות השיעבוד, השתדל כל אחד להקל מעל סבלו של רעהו בכל יכולתו, ובשכר שמיעה זו, שמע גם הקדוש ברוך הוא את אנחתם והושיעם... אף אתה נהג כן, ובשכר זאת יוציאך ה' מן המיצר (באר הצבי, קאהן, עמ' ר"ח). שבת שלום.

את בוראם למעלה מכוחותיהם. ביניהם היו רש"י, הראב"ד הבעש"ט הקדוש, האר"י הקדוש, ועוד ועוד. גדולי עולם אלה זכו בעולם הזה, למה שיזכו שאר בני ישראל בימות המשיח. השכינה שרתה בבית מדרשם ועל פניהם נראה אור יקרות שלא מעלמא הדין, וחשו טעם גן עדן בחיי חיותם.

לכל אדם יש את גלות הדעת הפרטית שלו

בדרך זו מסבירים בספרי החסידות (ראה בני יששכר אדר מאמר ג' דרוש ג' ואגרא דכלה כי תצא) שגלות וגאולת מצרים לא היו אירועים חד פעמיים, כי בכל יום עלול האדם לסבול גלות הדעת מעין גלות מצרים. והיה אם יתחזק ויאמין בהשם יתברך שהכל בהשגחתו, יצליח להחליץ מאותה גלות ותהיה לו מעין יציאת מצרים. כמו כן לעתים קורה, שעובד השם יתברך שרוי בחשכות וטמטום המוח, עד שאינו מסוגל כלל לפתוח את פיו ולומר דבר שבקדושה. וכאשר מנסה ללמוד, הלימוד מר לו מאד. לעתים הוא עלול להתקף במחשבות רעות שאסורות לבוא למוחו של איש יהודי, ולעיתים נופלת עליו חלישות הדעת, עד שאינו מוצא בעצמו איזו זכות כלשהי שבעבורה כדאי לו לחיות. כל אלה ודומיהם, הם גלות מצרים, שבכל יום אצל כל איש.

ועל זה אמר הנביא (חבקוק ב, ד) וצדיק באמונתו יחיה, הצדיק שמאמין שהכל משמים, וכמו שאמרו חז"ל בגמ' (חולין טז) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזים עליו מלמעלה. וכן מקבל את הכל באהבה, מכיון שידוע שזהו רצון ה'. על ידי אמונה זו יקבל חיים חדשים, ויהפך לבריה חדשה, וישיש וישמח לעבוד את בוראו. ועל ידי אמונה זו יעלמו ממנו כל מחשבותיו וחלישות הדעת שהיה שרוי בה, עד שיזכה שוב לחזור אל מצבו ומעמדו הקודם, ולעבוד את בוראו כמימים ימימה. זאת היא יציאת מצרים שבכל יום ויום, כמו שכתוב (ירמיה לב, כ) אשר שמת אותות ומופתים בארץ מצרים עד היום הזה.

כשבאות צרות הרי זה סימן שהגאולה קרובה

ועליו להאמין כי הגאולה קרובה מאוד, וכמו שמבארים המפרשים על הפס' בפרשתנו "וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה'" וידוע כי בתורת הקבלה שם "אלהים" הוא שם של מידת הדין, ושם הויה הוא שם של מידת רחמים, וכיון שעתה אומר

הבעל שם טוב הסביר (פרשת שמות אותיות י"ה, כ') בשם האר"י (פרי עץ חיים חג המצות פ"א), כי גלות מצרים היתה גלות הדעת. לא רק הגוף והאברים משועבדים היו לפרעה בעבודת פרך בחומר ובלבנים, אלא עיקר הגלות היתה בדעת, כי פרעה הרשע דאג שלבני ישראל לא יהיה שום רגע להתבונן על כך שהם בני אברהם יצחק ויעקב, ושיש אלהים שברא את השמים ואת הארץ, ובכוחו להשפיל מלכים גאים עד הארץ, ובידו לשנות את הטבע ולשעבדו לצרכי עם ישראל. וכך שכחו את יסודות האמונה שהשרישו בהם אבותם. אבל כאשר ראו את האותות והמופתים ואת משה, הבינו שהוא שורש הדעת, ושבו וקיבלו עליהם את האמונה ונתקרב קץ הגאולה.

גאולת מצרים אינה גאולה סופית..

בחינת הדעת שזכו לה במצרים, היתה מדרגה קטנה של הדעת, כי גאולת מצרים אינה גאולה סופית, אלא היא רק הכנה לגאולה העתידה בימות המשיח, שאז תתמלא הארץ בדעת את ה', ואז תהיה הדעת במדרגה גבוהה. וכשיתגלה המשיח, נזכה כולנו שיתקיים בנו הפסוק (ישעיה ל, כ) והיו עיניך רואות את מורייך. ובעת שנלמד את אותיות התורה, נראה בחוש את העולמות העליונים הרבים הטמונים באותן אותיות, קטן כגדול יבינו את מהותן של העולמות העליונים, שהם עולמות מלאים אור ועונג, עולמות שהשכינה מתגלה שם בכל עוזה, וכל אחד יזכה לשמוע את הכרוזים הרבים שמכריזים בשמים. בנוסף לכל אלה, נזכה לחוש איך שכל העולמות מתקיימים רק על ידי לימוד התורה ועשיית המצוות, כמו שגופו של האדם מתקיים רק על ידי מאכל ומשקה. ואז נגיע לדעת הרצויה והסופית, שלשמה נברא העולם ולשמה ירדנו לארץ עלי אדמות, והיא השגת האלהות, כאילו רואים אותו בעיניים גשמיות עיני בשר ודם. למדרגה גבוהה זו הגיע אברהם אבינו, שקיים את כל התורה לפני שניתנה, משום שבנשמתו הקדושה חש, שהמצוות הן מזון לעולם, ובלעדיהן אין עולם. וכך גם במשך הדורות פיזר הקדוש ברוך הוא יחידי סגולה שזכו לאותה דעת גבוהה, גם בעולם הזה, שבכל עת זכו להתגלויות אלהיות, ולשמיעת הכרוזים שמכריזים בפמליא של מעלה, על ידי עבודת ה' בקדושה וטהרה, ועל ידי מסירות נפשם לעבוד

כיצד להיושע מן המיצר

"וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי" (ו, ה)

מסופר על הגאון הקדוש בעל החתם סופר ז"ע, שפעם אחת נכנס לחדרו אחד מגדולי הסוחרים בעיר, וביקש את עזרת הרב באומרו, כפי הידוע לרב, סוחר גדול אני, אולם כעת נקלעו עסקי לצרות, ומבקש אני ממעלת כבוד הרב שיברך אותי, ושבחכמתו הרבה, יתן לי עצה, כיצד לצאת מן המיצר. אמר הרב, אכן, ידוע לי מצבך הקשה, אולם עוד יודע אני, שאיך עני ואביון וצריך הוא עזרה בפרנסתו, ואילו אתה מתעלם מלהושיט לו עזרה. ממלמל העשיר במבוכה, יסלח לי כבוד הרב, אבל כרגע עסקי אינם מרשים לי לעזור לאחרים. אולם אם אצא מן המיצר, בוודאי שאעזור לו. השיב לו הרב, בפרשת השבוע אומר הקדוש ברוך הוא, "וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", מה הפירוש המלה "וְגַם", ומי עוד שמע את נאקתם? אלא, בשעה שבני ישראל נאנקו ונאנחו תחת עול מצרים, שמע כל אחד מהם גם את אנחת אחיו... למרות השיעבוד, השתדל כל אחד להקל מעל סבלו של רעהו בכל יכולתו, ובשכר שמיעה זו, שמע גם הקדוש ברוך הוא את אנחתם והושיעם... אף אתה נהג כן, ובשכר זאת יוציאך ה' מן המיצר (באר הצבי, קאהו, עמ' ר"ח).

אדם לעמל יולד

"וְלִקְחָתִי אֶתְכֶם לִי לְעַם וְהִיִּיתִי לְכֶם לְאֱלֹהִים" (ו, ז)

תיבת "לעם" לכאורה מיותרת, שהיה מספיק לומר ולקחתי אתכם לי והייתי לכם לאלהים. ואפשר לומר, "לעם" אותיות "עמל", שהשם יתברך גאל אותנו כדי להיות עמלים בתורה. כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין כ"ט): על הפסוק (איוב ה, ז) אדם לעמל יולד, איני יודע אם לעמל תורה נברא אם לעמל מלאכה נברא וכו', הוי אומר לא נברא אלא לעמל תורה נברא. עד כאן. ולכך רמז כאן הפסוק בהוספת המילה "לעם" שהיא אותיות עמל, שזו הסיבה ש"ולקחתי אתכם לי", ל"עמל".

בנוסף יש לומר שתיבת "לי" מספרה עולה מ', כנגד ארבעים יום שניתנה התורה, ללמדנו מיהו זה שעליו נאמר "ולקחתי אתכם"? מי שהוא "לי", מי שעוסק בתורה ומקיים את המצוות, הוא נחשב לכלל "עם" ישראל.

נשיאה בעול עם חבירו

"וַיִּמְשָׁה בֶן שָׁמְנַיִם שָׁנָה" (ז, ז)

כתוב בתהלים (צ"ג, י) מי שנותניו בהם שבעים שנה ואם בגבורות שמונים שנה, הרי שבגיל שמונים בדרך כלל האדם נפטר ומי שזיכהו ה' ואורך ימים ושנות חיים הוסיפו לו הוא פורש מטורח החיים ומטרדתם, אבל משה ואהרן בגיל זה, נתגברו כאריות לעשות רצון קונם, וכמאמר חכמינו ז"ל (שבת קנ"ב). זקני תלמידי חכמים כל זמן שמזקינים דעתם מתווספת עליהם. וזאת עשו כדי לעזור ולסייע לעם ישראל.

בספר מוסר חכמים השלם (ח"ב וארא עמ' פ"ז) מביא מהילקוט לקח טוב, שבדברו בענין הנושא בעול עם חברו, הביא בשם תלמיד החפץ חיים, שמהתנהגות החפץ חיים בימי מלחמת העולם הראשונה, הם הבינו את משמעות האימרה "הצדיק הוא לבו של העולם", כיון שפניו כאילו נזדקנו לפתע, וראו עליו את כאב העולם על כל עגמימותו. כל מחשבותיו ומעשיו היו חדורי צער, משל כאילו כל אבריו מרגישים בכאב הגדול, וכל אבריו מרגישים את צרות הכלל, בכך שמתעללים בעם ישראל, רוצחים, תולים. על שמענים באכזריות נער זקן, לבו היה נצבט ושותת דם.

באחת הלילות התעוררה אשתו של החפץ חיים וראתה כי בעלה אינו במיטתו. נחפזה לראות מה הענין, ומצאה אותו ישן על גבי ספסל וידיו תחת ראשו. לשאלתה מדוע עזב את מיטתו, ושוכב הינו על גבי קרש קשה? השיב, אחינו בני ישראל הפליטים מתגלגלים בחוצות ונאנקים מרעב וקור, ובנינו הצעירים שוכבים בחפירות בחזית המלחמה, והמוות נגד עיניהם, ואיך יערב לי לישון על מיטתי במנוחה.

עבודת התפילה של השרף מטריסק

מסופר על הרבי הקדוש רבי אורי מטריסק זיע"א, המכונה 'השרף מטריסק', שהיה נוהג להתלהב מאוד בעבודת התפילה, והיה זועק בתפילה בכל כוחו ומתנוועע בחוזקה, וכך נהגו אחריו גם תלמידיו וחסידיו.

פעם הגיע לחצר הקדוש בטריסק יהודי יק'ה מגרמניה. הוא היה לבוש באופן מוקפד, שפתו רהוטה וכל הליכתו אומרת כבוד, בהתאם לחינוך שקיבל בארץ מולדתו.

שמעו של השרף מטריסק הגיע אליו, והוא החליט לבוא ולתהות על קנקנו. שהה יום ויומיים בחצר הקדוש של ה'שרף', וגם הסתובב בביתו של הרבי.

אחרי כמה ימים שאלה אותו הרבנית, מה דעתו על ההתנהלות בחצר הקדוש, מה הוא חושב על בעלה ועל תלמידיו.

אמר לה האורח הנכבד שהוא מאוד נהנה כאן. הוא רואה שבאמת מדובר ביהודים יראים ושלמים שכל חפצם ומגמתם לעבוד את הבורא באמת ובתמים, אבל יש משהו אחד שהוא לא מבין...

"למה הם צועקים בתפילה?", הוא תהה בקול, "הקב"ה לא ישמע אותם ח"ו אם הם יבקשו יפה? למה מיד לצעוק ולצרוח? זה לא מנומס לדבר ככה לאנשים, על אחת כמה וכמה למלך מלכי המלכים...".

ענתה לו הרבנית: "מה זאת אומרת למה הם צועקים, כי הזעקה יוצאת מהלב שלהם. הם מתרגשים בתפילה, הם מתפללים מכל הלב. כשהם מרגישים שהם רחוקים מהקב"ה, כואב להם הלב, הם רוצים להתקרב אליו. בגלל זה הם צועקים, כי הלב שלהם בוער מאהבה לקב"ה".

אבל האורח לא קיבל את התשובה. "עדיין", הוא אמר, "גם כשהלב בוער, זאת לא סיבה להשתולל. אפשר לדבר יפה ובנחת, לא צריכים לצעוק".

בתוך כך הלכה והתקרבה שבת המלכה. האורח פנה לעיסוקיו, ואיפשר לרבנית להשלים את ההכנות לשבת. לפני ששקעה החמה הוא אף נתן למישהו שם את צרור כספו כדי שישומו אותו במקום בטוח, עד לאחר השבת.

שבת בטריסק... כמובן שהתפילות היו בקול רעש גדול, בית הכנסת רעש וגעש, והאורח מגרמניה הסתכל מהצד ולא הבין על מה המהומה... הוא נהנה מדברי התורה שנאמרו בסעודה, מהשירה הסוחפת, מהאוירה המיוחדת, רק הצעקות הפריעו לו להתחבר למקום. מפני שהוא בא מתרבות שונה לחלוטין.

כשיצאה השבת, הגיע האורח כדי לאסוף את צרור כספו שהפקיד, אבל הרבנית לא הבינה על מה הוא מדבר. "איזה כסף?", היא שאלה, והאורח השיב: "הכסף שהנחתי כאן לפני שבת! בתוך הצרור הסגור". "אני לא יודעת על מה אתה מדבר", היא אמרה, "אולי אני אבדוק בהמשך למי נתת, אבל כרגע לא ידוע לי בכלל שהפקדת כסף".

האורח התחיל להילחץ. מה זאת אומרת? מחשבה קלה של חשד חלפה בראשו. האם ייתכן חלילה ש... "רבנית!", הוא אמר בקול תקיף ובטוח, "אני נכנסתי לכאן ביום שישי לפני השקיעה, נתתי לכם צרור עם כסף, לקחתם אותו והבטחתם לי שתחביאו אותו במקום טוב, ושבמוצאי שבת אני יכול לבוא מיד לקחת את הכסף! אני מבקש שתביאו לי את הכסף עכשיו!".

האורח כעס והחל לצעוק: "הייתכן, כל כספי נגנב ממני במרמה והונאה. איזה מן מקום זה, כך אתם מתנהגים? גונבים את כספם של האורחים שלכם?".

השיבה לו הרבנית: "אמור נא אורח נכבד, למה אתה צועק? אתה יכול לומר את אותם הדברים בצורה מתורבתת ובדיבור רגוע. אין צורך לצעוק!".

נענה האורח ואמר: "איך אפשר שלא לצעוק. הרי גנבו לי את כל כספי, הלב שלי בוער מזעם וכאב!". אמרה לו: "ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר! כשכואב, צועקים! כשהלב בוער, צועקים!!!". הכסף כמובן, נמצא בסוף, והושב לבעליו.

(חומש המגידים פרשת ויחי עמ' 360)

סגולות להצלחה

ומוצאו מהפסוק "ויצויאם בכסף זהב ואין בשבטיו כושל" (תהלים ק"ה ל"ז). ועל כן יאמר פסוק זה מספר פעמים, ואחר כך יערוך תפלה לה' שיצליחהו בממון ובפרנסה טובה בזכות השם הקדוש שנתכוין בו שהוא כסה בפז (ע"ח דרשות, ריש תרומה).

ב. סגולה טובה ומוצלחת, יכתוב שמות ארבע נהרות "פישון גיחון חדקל פרת", הכמה מיני צירופים ידועים על קלף, וימחקם ביין של הבדלה וישתה, ומאד הפליגו בסגולה זו. (תורה לשמה סימן תק"א).
ג. שם קדוש מסוגל להצלחה, הוא "כסה בפז".

א. טוב לראות את מצחו ביין בשעת הברכה על היין, ויכוין כי מצח מספר "הצלחה". (ע"ח שנה נ', בראשית).

תולדותיו ונפלאותיו של רבנו רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל - ד' שנט

כינויו: סידנא (אדונו) בבא סאלי. מגדולי קדושי מרוקו בדורנו. נולד בשנת תר"נ לאביו ר' מסעוד (בנו של ר' יעקב אבוחצירא זיע"א) רבה של העירה ר'סאני במחוז תפילאלת. עוד משהר נעוריו הכין עצמו ר' ישראל לחיי קדושה וטהרה, היה מתמיד גדול בלמודו, ובמשך מספר שנים רכש בקיאות מפליאה במסכתות הש"ס ובספרי הפוסקים. כמו כן, למד גם את שאר מקצועות הקודש כשחיטה, מילה, וכתיבת סת"ם. זכה הרב לכתוב לעצמו ספר תורה ונהג לקרא מתוכו שנים מקרא ואחד תרגום בכל שבוע.

בן שמונה עשרה שנה היה כשנפטר אביו, וכבר אז נודע בשערים כגאון וצדיק. על כן, נתנו יחידים הקהל את עיניהם בו למנותו כרבם וכראש ישיבה למרות גילו הצעיר תחלה התחמק, אך לא יכול היה לעמוד בהפצרות הרבות של בני עדתו. אחר שמייעת שעוריו, הודו הכול כי אין כמותו בכל הארץ. רבנו לא חת מפני איש, וכולם העריצוהו.

בהיותו בן שלשים ואחת (בשנת תרפ"א) עלה לבקר בארץ ישראל, וכל גאוני ארץ ואציליה חרדו לקראתו, וקבלוהו בכבוד גדול (אפילו מהרש"א אלפנדי מתקיפי ארעא קדישא קם לכבודו וכבודו) אמנם קשה היה לו להפרד מארץ הקודש, אך היה עליו לשוב לבני עדתו כדי שלא ישארו כצאן אשר אין להם רועה.

אחר רציחת אחיו הגדול (ר' דוד הי"ד), נאלץ ר' ישראל לשאת על שכמו גם בעול הדיינות. אי לכך מסר את ראשות הישיבה לידי בנו ר' מאיר.

איש מופת היה, ומלומד בנסים, זכה שיתקיים בו צדיק גזור והקב"ה מקיים לא לחנם זכה לזאת, אלא משום שכל רגע בחייו היה קודש קדשים לעבודת הבורא. יומם ולילה התדפקו אנשים על דלתו ביתו לבקשת ברכה, עצה או שאר עזרה.

בשנת תשי"א יצא שוב לארץ הקדש והתגורר בשכונת בקעה בירושלים, אך שב למרוקו כשומעו על הירידה הרוחנית, ונשאר עד שרוב היהודים יצאו משם. ר' ישראל ובית דינו עמדו בעוז נגד הנסיונות לפרוץ את חומות החינוך הקדוש במרוקו.

בשנת תשכ"ד עלה חזרה לארץ הקדש, וכל הדרך הכין עצמו לקראת המצוה לחונן עפר הארץ תחלה גר ביבנה, משם עבר לאשקלון, ובשנת תשל"ל עבר לעיר נתיבות.

חבוריו: לרבי ישראל היו כתבים רבים אך אבדו בחייו. כיום יצא ספר מכתב ידו בשם "אהבת ישראל".

נפטר ד' שבט תשד"מ, ומנוחתו כבוד בנתיבות. זיע"א.

נס גדול בשבת הגדול

בליל חמישי, כ"ז שבט התש"ס, התקבלה בבית האדמו"ר בבא סאלי שיחה טלפונית מירושלים, ובה הודיע הרב הצדיק מזכה הרבים הרב מנחם בצרי זצ"ל לכבוד הרב ע"י השמש, כי ישראל בן רבי שאול סיתהון דבאח מארגנטינה, נחטף מתוך משרדו בבואנוס איירס, ובהדגישו, כי רבי שאול סיתהון, אבי החטוף, הוא בר רבי דוד סיתהון דבאח זיע"א, אחד מהרבנים הגדולים בארגנטינה, ומחבר הספר "יעלה הדס" ועוד ספרים. והם רודפי צדקה וחסד, יראי שמים ותומכים בתלמודי תורה ביישנות ובחכמים. הבבא סאלי הרכין ראשו

המשך בעמוד הבא <<<

תשובה: חולה שאין בו סכנה מותר להגיד לגוי אף שיצוד בשבת וייתן ע"ג הטבור דעביד לרפואה ומותר ואם זה חולה ישיב בו סכנה אף לישראל מותר ליתנו על החולה ושב ורפא לו (עיין חזו"ע ח"ג עמ' טז).

שאלה: חייל שנפצע קשה ל"ע במהלך הקרבות האם מותר להודיע למשפחתו בשבת?

תשובה: יודעו למשפחה ע"י שליח גוי על מנת שיבואו במוצ"ש שיש בזה משום פיקוח נפש ואומנם אם החולה מחוסר הכרה אין להודיעם א"פ ע"י גוי וימתנו עד מוצ"ש (חזו"ע ח"ג עמ' תי).

שאלה: האם מותר לאכול גלידה חלבית או לשתות נס קפה בסעודת ליל שבת, ואחרי קינוח והדחת הפה לאכול בשר?

תשובה: מותר (משנ"ב סי' תצד ס"ק טז), ועל פי הזוהר והאר"י הקדוש יש להמנע מלעשות כן (כה"ח קעג ס"ק ב).

שאלה: האם מותר ליתן דגים עם מעט רוטב על גבי הפלאטה בשבת?

תשובה: דעת מרן הגר"ע יוסף זצוק"ל להתיר בזה בהתקיים ג' התנאים: א) המיעוט הרוב מצטמק ורע לו, או לכה"פ יש ספק אם הוא מצטמק ורע לו. ב) כוונתו לחימום היבש ואין כוונתו ללח. ג) הלח נתבשל מערב שבת, באופן שנתקיימו ג' תנאים אלו מותר (בשר"ת יב"א ח"ו סי' מה, וחזר ושנה הדברים באורך בחזו"ע ח"ד עמ' שלז, ועיין הלכה ברורה סי' שיח הע' קח).

[הרבנים המשיבים:] הרב שלמה חיים אלימלך, הרב יעקב דניאל הנסב והרב ינון שמש שליט"א

קריאת שמע שעל המיטה

בגמרא ברכות (ה) איתא "אמר רבי יצחק כל הקורא קריאת שמע על מטתו כאלו אוזח חרב של שתי פיות בידו, שנאמר רוממות אל בגרונו וחרב פיפיות בידם וכו' ומזיקין בדילין הימנו ע"ש. וגם על הפסוק לא ישכב עד יאכל טרף (במדבר כג כד) פירש רש"י "לא ישכב - בלילה על מטתו עד שהוא אוכל ומחבל כל מזיק הבא לטרפו. כיצד, קורא את שמע על מטתו ומפקיד רוחו ביד המקום, בא מחנה וגייס להזיקם, הקדוש ברוך הוא שומרם ונלחם מלחמותם ומפילם חללים".

ואכן מהתיקונים הגדולים שנזכרו בזהר הקדוש ובאריז"ל לענין היסוד הוא ענין קריאת שמע על המיטה, וכמבואר בשער הכוונות "שעיקר הכונה זו שבק"ש על המיטה, היא כדי לתקן ולכפר על עון אחד חמור מאד, אשר הוא המונע עליית הנשמה בלילה לאדוניה. וע"י כונה זו נתקן האדם מאד מאד ממה שחטא", והוסיף שם שאע"פ שכבר

נתבאר תיקון פגם זה בשער רוח"ק [הם התעניות שהוזכרו בשבוע שעבר במדור זה] "הנה התיקון ההוא יועיל לנקות לו עונו שלא יכנס לגהנם, ושימחלו לו עונותיו אלו, אבל עדיין צריך תיקון אחר גדול וחזק ממנו כמש"ת עתה בכונת ק"ש זו, והוא לתקן ולהחיות אותם הניצוצות בעצמם שנכנסו בקלי ולהחזירם אל הקדושה" ושם מבואר באורך כי הפגם ביסוד גורם לברוא מזיקים, שבהם מתלבשים נשמות קדושות, ועל ידי שהאדם קורא קריאת שמע על המיטה, יש בכוחו להרוג את אותם המזיקים ולהחזיר את הנשמות המתלבשים בהם לקדושה, ועל ידי כן חוזרות אותם הנשמות לעולם הזה ליתקן כשאר הנשמות הקדושות. והכל תלוי בכוונת האדם, כי ככל שהאדם מכין יותר בקריאת שמע שעל המיטה, הוא הורג יותר מזיקים, עד שיכול בפעם אחת שקורא קריאת שמע על המיטה להרוג 'אלף ומאה ועשרים וחמש' מזיקים בבת אחת.

ענין זה נרמז גם בכתוב "הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל כולם אחוזי חרב מלומדי מלחמה" וכנגד ס' גבורים אלו לימדנו האר"י סדר הקריאת שמע שלאחריה יש לומר הכתוב "הנה מטתו שלשלמה" וכו' ג"פ, ויש בהם ששים תיבות, ואח"כ יברכך ה' וכו' שיש בפסוקים אלו ס' אותיות, ופסוקי "יושב בסתר" עד "כי אתה ה' מחסי" שיש בו ס' תיבות. בסידור מובא עוד בשם מהר"ח שיאמר גם ג' פעמים ישר והפוך הפסוק "ושם בת אשר שרח" שרח אשר בת ושם" ויועיל לזכרון.

<< המשך מעמוד קודם

כעשר דקות, ולבסוף התרומם ואמר "החוטפים יתפשו, והוא יצא לשלום חנם אין כסף". למחרת הגיעה מירושלים משלחת רבנים לאדמו"ר בבא סאלי, בבקשה ויעמוד בתפלה לשחרור החטוף, והרב הרגיעם כי אין להם לדאוג לחיי, וגם כופר נפש לא יצטרכו לשלם, אך בקשם להתאמץ בתפלות וצדקות, ולהשתטח על קבר האור החיים הקדוש. פנו גם לאדמו"ר בבא מאיר זיע"א, ובקשוהו שיתאמץ בתפלה, וכמו כן לכל רבני ומקובלי הארץ, לילדי התלמודי תורה ולישיבות, חלקו צדקות, וערכו פדיון נפש ותפלות בקברי צדיקים בארץ. חלפו ימים ושבעות, ולא נודע דבר מגורל החטוף. החרדה לשלום גברה. ביום ראשון ו' ניסן, בא רבי שאול אבי החטוף מחוץ לארץ, בלוי הרב מ. ב. מירושלים, לסידנא בבא סאלי, והרב עליו השלום הבטיחם כי בשבת הגדול ישתחרר החטוף חנם אין כסף, בהטעימו כי מרן השולחן ערוך (סימן תל) כתב "שבת הגדול נקרא על שם הנס הגדול שנעשה בו". והציע להם לגשת אצל בנו הצדיק, וכן עשו. ומש פנו לבבא מאיר זיע"א באשדוד, והוא יעץ להם לנסוע למצרים ולהשתטח על קבר מרן אבירי יעקב זיע"א, ואף כתב להם בכתב יד, נסח תפלה מיוחד להתפלל שם. ביום שלישי ח' ניסן נסעו למצרים, השתטחו על ציון רבי יעקב אבוחצירא זיע"א, הדליקו נרות ונדרו נדרים. אבי החטוף חזר לארגנטינה, והרב מ. ב. חזר לירושלים. ערב שבת הגדול י"ב ניסן, מצלצל הטלפון בבית רבי שאול סיתהון. בשיחתם מודיעים החוטפים, כי אם ישלמו סכום כופר גדול בסך... ישחררו את החטוף, ובאזהרה חמורה לבל יודיעו למשטרה, ואם לאו בנו לא ישר בחיים. האב הסכים, "ובכן" אמרו החוטפים, "מחר יבא אחד מכם למקום פלוני, לבוש בחולצה בצבע פלוני, עם מזודה שהכסף בתוכה בידו, ולאחר שנקבל את התמורה, נשחרר את החטוף". בבית המשפחה שררה מבוכה, האם היהודי למשטרה ולסכן את חיי הבן, או שמא למסור את הכופר ובסכון שמא לא ישחררוהו... והנה נזכר האב כי אדמו"ר בבא סאלי אמר שהחוטפים יתפשו, והחטוף יצא בשלום חנם אין כסף, ובפעם השניה אמר שבשבת הגדול יהיה הנס. אף שהוחלט לא להודיע למשטרה, המשטרה בלא ידיעת המשפחה האזינה לכל שיחות הטלפון שהגיעו לבית החטוף, ושלחו שוטרים בלבוש אזרחי למקום המפגש. אחי החטוף, דוד, נשלח כנציג לאותו המקום עם מזודה ובה הכסף. החוטפים ראו והכירו אותו מרחוק, והוא לא הכירם מרחוק, וראה ב' אנשים מעבירים אצבעות ידיהם על צוארם, כמאיימים על מישהו להרגו, ומחמת שהיה שרוי במתח רב, לא חשב כי האיום מכון אליו. השוטרים שנכחו שם (בלבוש אזרחי) חשדו במאיימים כי הם מכוונות החוטפים, והחלו במרדף אחריהם. אחד נמלט, והשני נכנס לבית קפה סמוך, ובמקום נסתר השליך האפודה מעליו, ויצא כאלו לא ארע דבר לעיני השוטרים, והמתין בתחנת האוטובוס הקרובה. אחד השוטרים הבחין באיש זה, המנסה לסדר חלצתו שלא היתה מוכנסת לתוך מכנסיו, התעורר החשד ועצרו את האוטובוס שהגיע באותו רגע, ולקחו אותו לחקירה. דוד, אחי החטוף, למרות המהומה שם, לא הרגיש במאומה, וחכה בקוצר רוח לחוטפים, שלדעתו בוששו להגיע. חשב, לחזור

הביתה סכנה להורים, שיחשבו שהחטוף מת, החליט שילך לתחנת המשטרה, ידוע על הענין ויתיעץ. להפתעתו, בשרוהו שאחיו ישראל שוחרר, והוא כבר בדרך הביתה. כשעה וחצי ענו השוטרים את העצור, עד שהודה בחטיפה והובילם למקום בו הסתירו את החטוף ישראל במשך חמשים וששה ימים בתנאים תת אנושיים, ושם נעצרה כל הכנופיה. והפלא הגדול בעיני המשטרה, איך חוטף אחד, שהצליח לברוח, לא גלה לחבריו כי המשטרה בעקבותיהם ולא ברחו ולא נגעו לרעה בחטוף, והוא יצא בריא ושלם, חיים אין כסף, כדברי האדמו"ר בבא סאלי. הוספת המחבר: ושמעתי שאביו של הנ"ל בא לבית רבנו עם אותו הסכום שרצו החוטפים ומסרו לרבנו, והיו שם שלשה ראשי ישיבות חשובים, ורבנו חלק להם הכסף.

להרבות טהרה בישראל

על דאגתו הגדולה למקואות טהרה שיתקנו כהלכתן, נפוצו עבודות רבות שכולן אמת. כי בתנאים שהיו בימים ההם ובמחוזות הללו, די היה בתקלה אחת שתוציא את המקוה הבודד שבעיר מכלל שימוש ולא היה מקום אחר להטהר בו. המרחק שבין מקום ישוב אחד למשנהו, לא אפשר את ההסתבכות על נסיעה קצרה למקוה טהרה בישוב סמוך. כמנהיג אשר על העדה, אז רבנו חלציו ושינס את מתניו בגבורה, כדי להעמיד מקואות על תלן ולהרבות טהרה בישראל. שלושת הספורים הבאים, כל אחד פן אחר לו וצד שוה לכולם.

המפרסם והידוע מבין הספורים, התרחש לעיני קהל ועדה בראשית ימי שבתו בעיר בודניב. היה זה בתקופה הראשונה להנהגתו את העדה, לאחר מות הקדומים של מרן עטרת ראשון זיע"א, והוא כבן שלושים שנה בלבד. באותה עת, עדן המלחמה הנטשת בין המלוכה הצרפתית לשרידי המורדים המקומיים, הקימו הצרפתים מחנה צבאי גדול בסמיכות מקום לנהר, במקום צנוע שנהגו לטבול בו, ומתוך כך הצרכו בני העיר לשוב ולהשתמש במקוה הישן שנבנתה לפני עשרות בשנים ולא תחזקה כראוי.

לאחר שהובא לידיעתו שהמקוה העתיק בעיר נמצא במצב המקשה את השמוש בו, זמן אליו את פרנסי העדה והורה להם לבנות מקוה חדש ומהודר. משטענו אלו שהדבר יארך שנתיים ימים, החליט רבנו לבנות בחצר ביתו מקוה ולמלאו ממי גשמים. כחדשים ימים עמלו הבנאים ועושי המלאכה, חפרו תעלה מהרחוב עד המקוה ובקצה התעלה הניחו מרזב קטן, שדרכו ישפכו מי הגשמים אל המקוה. הדבר היה בחודש תמוז והצרכו לחכות עד בוא עונת הגשמים, אז יוכלו לפתוח את המקוה לשמוש הציבור הרחב. כך, לפחות, סברו העוסקים במלאכה...

משהושלמה המלאכה, יצא רבנו לעמד מקרוב על התוצאה, כשאליו נלוים תלמידו הקרוב, המקובל הצדיק רבי יחיא שנאור זצ"ל, ומשמשו רבי אברהם אמואל - והם שהעידו על פרטי המעשה כולו: לאחר שבחן את המקוה מקרוב וראה כי השלימוהו ברב פאר והדר, נשא רבנו את עיניו כלפי שמיא וקרא: "רבנו של עולם! צויתנו להתנהג בקדשה ובטהרה וכך אנו חפצים לחיות. עשינו את המוטל עלינו ועתה עשה את שלך. לא אחרו משמים למלא אחר דברי רבנו, לעיני כל הנאספים, אשר המה ראו כן תמהו על גודל קדושתו ורב חילו של מנהיגם, שעה שהוא מתאמץ ומגביר חיל להרבות טהרה בישראל.

להלן זמני תעניות השובבי"ם בישיבתנו לשנת התשפ"ד

1	תיקון היסוד יום חמישי כ"ג טבת (4.1) בשעה 12:30 בדיוק
2	תיקון יום שני כ"ז טבת (8.1) בשעה 12:30 בדיוק (יטבול ביום התענית שבע טבילות במים קרים כנגד שבעה נחלי המלכות)
3	תיקון יום שני ה' שבט (15.1) בשעה 12:30 בדיוק
4	תענית דיבור יום שלישי ו' שבט (16.1) בשעה 8:00 בדיוק
5	הילולת הרש"ש יום חמישי ח' שבט (18.1) בשעה 18:00
6	תיקון היסוד ופגם העיניים יום שני י"ב שבט (22.1) בשעה 12:30 בדיוק
7	תיקון יום חמישי כ"ב שבט (1.2) בשעה 12:30 בדיוק (יטבול ביום התענית י"ט טבילות במים קרים לתקן מה שפגם בחמשה שמות אדנות ובשבעה שמות מ"ה ובשבעה מליכים שהם שבע פעמים אדם)
8	תיקון יום שני כ"ו שבט (5.2) בשעה 12:30 בדיוק
9	תיקון יום שני ג' אדר א' (12.2) בשעה 12:30 בדיוק (יטבול ביום התענית תשע טבילות במים קרים כנגד תשע אותיות דשלושה אלפי"ן וקס"א)
10	תיקון היסוד והעונות הכללי יום שני י"א אדר א' (19.2) בשעה 12:30 בדיוק

לפרטים נוספים ולמסירת שמות ניתן לפנות למשרדי הישיבה 02-624-9000

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ובודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תכף באותה שעה, והייתה נימרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עץ חיים)